

Gelijke onderwijskansen niet gebaat met overhaaste wetgeving

Aanpassing van het inschrijvingsrecht?

Het Lokaal Overleg Platform (LOP) Brussel secundair onderwijs bereikte op 10 maart 2009 een akkoord over een nieuw inschrijvingsstelsel voor alle leerlingen in het gewest. Vanaf het schooljaar 2009-2010 zullen ouders hun kinderen telefonisch kunnen aanmelden. Een callcenter zal de vervelende kampeertoestanden vervangen door virtuele wachtrijen. In de regio Leuven bestaat al een callcenter. Ouders laten zo weten dat ze hun kind in een bepaalde school voor het eerste jaar secundair onderwijs wensen in te schrijven.

Het LOP Brussel koppelt aan het recente akkoord wel een extra voorwaarde. Kinderen die schoollopen in een basisschool en zich op dezelfde campus wensen in te schrijven in de secundaire school, hebben voorrang.

Onderwijsminister Frank Vandenbroucke verheugt zich over het akkoord voor de inschrijvingen in het Brusselse secundair onderwijs. De minister stelt voor om de voorrangmaatregel te veralgemenen voor Vlaanderen. Hij zal op korte termijn ijveren voor een parlementaire meerderheid om het GOK-decreet in die zin aan te passen. Een zoveelste wijziging van het inschrijvingsrecht kondigt zich aan.

Veel kanttekeningen

We vinden dit een ongelukkige gang van zaken. Een geslaagd gelijk kansenbeleid is niet gebaat bij overhaaste wetgeving. Het invoeren van deze maatregel kan niet zonder eerst de effecten te bestuderen. Welk effect heeft dit op de beschikbare plaatsen in de basis- en secundaire scholen? In welke wijken of buurten liggen de campussen? Hoeveel plaatsen blijven er over voor de kansarme kinderen uit de buurt? Welk effect heeft deze voorrang op de andere GOK-maatregelen?

Bovendien hebben we bij de voorrangregel voor kinderen uit de lagere scholen ook inhoudelijke kanttekeningen.

- We twijfelen sterk of deze nieuwe voorrangregel de kansarme leerlingen ten goede komt. Kansarme gezinnen verhuizen meer dan middenklassers en hun kinderen veranderen vaker van school. De opdracht die lagere scholen hebben rond schoolloopbaanbegeleiding zou op bepaalde campussen kunnen evolueren naar een selectieopdracht. Leerlingen uit sociaal-economisch sterke milieus krijgen zo voorrang op kansarme leerlingen.
- Een overgang van basis naar secundair onderwijs is een scharniermoment in de schoolloopbaan van elk kind. Dit moment vraagt een weloverwogen schoolkeuze op basis van de interesses, vaardigheden en talenten van het kind. De locatie van de basisschool mag geen bepalende factor zijn.
- Tot slot kan een dergelijke voorrangregel scholen ook een excuus bieden om niet langer rond gelijke onderwijskansen te werken. Scholen die nu al in de lagere school een (elitair) kansrijk publiek aanspreken krijgen zo een instrument in handen om deze populatie te behouden.

Sommige scholen zijn nu al onwettig bezig. In bepaalde regio's verleent een aantal secundaire scholen reeds voorrang aan kinderen van de basisschool, zonder het bestaan van een decretaal kader. Het is onaanvaardbaar dat die scholen zich zo boven de wet plaatsen. Een veralgemeende en correcte toepassing van het inschrijvingsrecht blijft uit en er ontbreekt een efficiënte controle. Dat maakt een effectenmeting op termijn onmogelijk.

Correcte toepassing van het inschrijvingsrecht

We willen dan ook alle secundaire scholen oproepen om eerst het huidige inschrijvingsrecht naar de letter en de geest toe te passen, vooraleer politici aan te sporen tot een nieuwe wijziging over te gaan.

Aan de politici vragen we om eerst te reflecteren en de effecten van huidige experimenten rond inschrijvingsstelsels te onderzoeken. Biedt de huidige voorrangregeling voldoende kansen? Komen deze regels het diversiteitsbeleid ten goede? Welke effecten hebben ze op de spreiding van de kansarme allochtone en autochtone leerlingen? Vragen die een antwoord eisen, voor men aan het inschrijvingsrecht begint te tornen.

Gemorrel en gepruts aan wetten biedt geen garantie op gelijke kansen. Wel de garantie dat de kampeertoestanden van het televisiescherm verdwijnen.

Standpunt van het Minderhedenforum, Samenlevingsopbouw Vlaanderen vzw, het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, het Vlaams Minderhedencentrum, de Vlaamse Scholierenkoepel vzw en Welzijnszorg vzw.